

LIKKUTEI TORAH • YOM KIPPUR • MAAMAR 2

שבת שבתון הוא לכם ועניתם את נפשותיכם בתשעה...

« C'est pour vous un Chabbat de
repos complet (Chabbat Chabbaton),
et vous affligerez vos âmes »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/yom-kippur/2/

1 שבת שבתון הוא לכם וענייתם את נפשותיכם בתשעה לחדש בערב וגו'. להבין מהו בתשעה בתשיעי מבע"ל וגם מ"ש שבת שבתון הוא לי [לשון] זכר ובפ' אחרי כתיב שבת שבתון היא.

« C'est un Chabbat de repos complet (Chabbat Chabbatone hou) pour vous, et vous affligerez vos âmes le neuf (be-tich'a) du mois, au soir », etc. Il faut comprendre : que signifie be-tich'a, [littéralement] « le neuf » ? Il aurait fallu dire be-techii, « le neuvième ». Il faut aussi comprendre pourquoi il est écrit « Chabbat Chabbatone hou », au masculin, tandis que dans la paracha A'harei il est écrit « Chabbat Chabbatone hi ».

ושם נאמ' [נאמר] וענייתם את נפשותיכם חקת עולם ולא נאמר בתשעה לחדש כמ"ש כאן בפ' אמור.

Et là, il est dit : « Vous affligerez vos âmes, loi éternelle », sans qu'il soit dit « le neuf du mois », comme il est écrit ici, dans la paracha Emor.

2 וצ"ל טעם השינוי וגם לכאורה כאן היה ראוי יותר לומר חקת עולם דהא בפ' אחרי מבואר כל סדר עבודת כה"ג [כהן גדול] ביוהכ"פ [ביום הכפורים] ואיננה

Il faut comprendre la raison de cette différence. De plus, il aurait apparemment été plus approprié de dire ici « un statut éternel », car, dans la paracha d'A'haré, tout l'ordre du service du Kohen Gadol à Yom Kippour est exposé, et il ne s'applique que tant que le Temple existe.

רק בפני הבית משא"כ כאן בפ' אמור דעיקר הפרשה הוא סדר המועדות שזה נוהג גם עכשיו שאין בית המקדש קיים.

et non au-delà; tandis qu'ici, dans la paracha d'Emor, le sujet principal de la paracha est l'ordre des fêtes, qui s'observe même à présent, alors que le Beit HaMikdash n'existe plus.

אם כן כאן דייקא היה ראוי לומר חקת עולם. ומדוע שינה הכתוב לכתוב שם דייקא חקת עולם ולא כאן.

Si tel est le cas, c'est précisément ici qu'il aurait convenu de dire « un statut éternel ». Pourquoi donc l'Écriture a-t-elle fait différemment, en écrivant « un statut éternel » précisément là-bas, et non ici ?

והנה כתיב וכפר על הקדש מטומאת בני ישראל. וצ"ל [וצ"ל] מהו ענין הכפרה על הקדש וכי חטא חטא שצריך כפרה.

Or, il est écrit : « Et il fera expiation pour le Saint, à cause des impuretés des enfants d'Israël. » Il faut comprendre ce que signifie faire expiation pour le Saint : aurait-il commis une faute, pour avoir besoin d'expiation ?

ועיין מזה בספר ע"מ [עשרה מאמרות] (מאמר חיקור דין ח"א [חלק א'] פ"ג) וגם מ"ש בסוף הפרשה וכפר את מקדש הקדש. מדוע שינה הכתוב אח"כ לאמר מקדש הקדש. והנה מתחלה יש להקדים כללות ענין המצות.

Voir à ce sujet le livre Asarah Maamarot (Maamar Chikkour Din, partie I, chapitre 13). De même, [il faut comprendre] ce qui est écrit à la fin du passage : « Et il fera expiation pour le Sanctuaire du Saint (Mikdash HaKodech) » : pourquoi l'Écriture a-t-elle ensuite changé de formulation pour dire « le Sanctuaire du Saint » ? Il faut d'abord poser comme préalable la question des mitsvot en général.

דהנה נודע דתכלית ירידת הנשמה לעוה"ז היא משום דהיום לעשותם במעשה המצות וכמ"ש בזהר ע"פ ואברהם זקן בא בימים שהימים הן הלבושים הנעשים מן המצות אשר האדם עושה בהם וכמ"ש ימים יוצרו כו'.

Car il est bien connu que la raison d'être de la descente de l'âme dans ce monde est que « c'est aujourd'hui qu'il faut les accomplir », par la pratique des mitsvot. Comme le Zohar l'écrit à propos du verset : « Avraham était âgé, avancé en jours » : les « jours » sont les vêtements formés par les mitsvot qu'une personne accomplit au cours de ces jours. Et comme il est écrit : « Des jours furent formés », etc.

3 ולכן צריך כל אדם לקיים כל התרי"ג מצות ואפי" [ואפילו] מצות כהנים וכה"ג [וכהן גדול] ע"י עיבור או לגלול משום דאי חסרא חדא חסרא לבושא חדא כו' וכמ"ש במ"א בד"ה הבאים ישרש כו'.

C'est pourquoi chacun doit accomplir les 613 mitsvot, même celles qui incombent aux Cohanim et au Kohen Gadol, par ibbour (l'imprégnation d'une âme) ou par gilgoul (la réincarnation), car « s'il en manque une, il manque un vêtement », etc., comme cela est expliqué ailleurs, dans le discours qui commence par « Aux jours à venir, [Yaakov] prendra racine », etc.

ולהבין מהו ענין הלבושים הללו. צ"ל תחלה פ"י מאמר נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראתה כו'.

Pour comprendre ce que sont ces vêtements, il faut d'abord expliquer cette parole : « L'âme que Tu as placée en moi est pure ; Tu l'as créée », etc.

פ"י מקור הנשמה בעודנה במקור חוצבה נקרא טהורה כי טהור הוא לשון הארה ובהירות כענין כעצם השמים לטהור

Explication : la source de l'âme, tant qu'elle se trouve encore dans sa source d'où elle a été taillée, est appelée « pure » (tehora), car tahor désigne un rayonnement et une clarté, comme dans « comme la substance même des cieux, en pureté (la-tohar) » ;

והיינו לפי שאז היא בחי' אלקות ממש ואח"כ אתה בראתה הוא כשיורדת משם להתלבש בגוף שמתחלה נמשכת בעולם הבריאה ואז היא בחי' נברא יש מאין וכמ"ש כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו כו'

car alors elle est du niveau de la divinité proprement dite. Ensuite, «Tu l'as créée» désigne le moment où elle descend de là pour s'envelopper dans un corps: elle est d'abord attirée dans le Monde de Béria (Création), où elle est alors du niveau d'une créature, quelque chose issu du néant, comme il est écrit: «Tout homme appelé par Mon Nom, et que J'ai créé pour Ma gloire», etc.

ואח"כ אתה יצרתה בעולם המלאכים והן הן בחי' השתלשלות וירידת הנשמה ממדרגה למדרגה כשלשלת האחוזה זו בזו כו'

Ensuite, «Tu l'as formée» désigne son séjour dans le monde des anges. Ce sont précisément les niveaux de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) et de la descente de l'âme d'un degré à l'autre, comme une chaîne dont les maillons sont liés les uns aux autres, etc.,

עד שנפחתה בי בעולם העשיה ונתלבשה בעולם הזה בגוף החומרי (ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ושמתי כדכד).

jusqu'à ce que «Tu l'aies insufflée en moi» dans le Monde d'Assiya (Action), et qu'elle se soit enveloppée dans ce monde-ci, dans un corps matériel. (Voir ce qui est écrit à ce sujet dans l'explication du verset «Et Je ferai tes fenêtres de kadkod».)

ואמנם הנה נודע דירידה צורך עליה היא והיינו למעלה ממקור חוצבה בבחי' טהור הנ"ל והוא על ידי מעשה המצות כי

Or, il est connu que la descente a pour but une ascension, c'est-à-dire [une ascension] au-dessus de la source d'où l'âme a été taillée, du niveau de «pure» mentionné plus haut. Cela s'accomplit par la pratique effective des mitsvot. Car

הנה בברכת המצות אנו אומרים אשר קדשנו במצותיו ופי' שע"י המצות אנחנו מתעלים בבחי' קדש העליון

dans la bénédiction sur les mitsvot, nous disons: «Qui nous a sanctifiés (kidéchanou) par Ses commandements»; cela signifie que, par les mitsvot, nous sommes élevés au niveau de la sainteté supérieure (kodesh ha'élyon),

שהיא למעלה מבחי' טהרה כנודע שקדושה היא בכהנים כמ"ש וקדשתו כו' וטהרה היא בלויים כמ"ש וכה תעשה להם לטהרם הזה עליהם כו'.

qui est supérieure au niveau de la pureté. Comme on le sait, la sainteté se trouve chez les Cohanim, comme il est écrit : « Tu le sanctifieras », etc., tandis que la pureté se trouve chez les Lévites, comme il est écrit : « Voici ce que tu feras pour eux afin de les purifier : tu les aspergeras », etc.

4 וכמו שמעלת הכהנים הגבה מאד נעלה על מדרגת הלויים כך בחי' קדש גבוה מאד נעלה מבחי' טהור. וב יאור ענין זה יובן בהקדים ביאור ענין סובב כ"ע [כל עלמין] וממכ"ע [וממלא כל עלמין].

Et de même que le rang des Cohanim est infiniment supérieur à celui des Lévites, ainsi le niveau de « saint » (kadoch) est infiniment supérieur à celui de « pur » (tahor). Pour comprendre cette idée, il faut d'abord expliquer la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) et la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin).

כי הנה המחשבה והדבור שלמעלה הן בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והוא עד"מ כאדם החושב ומהרהר באיזה דבר שמחשבתו מלוכשת ותקועה ממש באותו דבר ומוקפת ממנו (ועיין בסש"ב [בספר של בינונים] ח"א [חלק א'] פ"ה) וכן כשמדבר באיזה דבר כו'.

Car la pensée et la parole d'En-Haut relèvent du niveau de memalé kol almin. On peut se le représenter par l'exemple d'une personne qui pense et réfléchit à un sujet : sa pensée est revêtue de ce sujet, y est véritablement fixée et en est entourée (voir Sefer Shel Beinonim, partie I, chapitre 5) ; il en va de même lorsqu'elle parle d'un sujet, etc.

כך כביכול החיות שבע"מ [שבעשרה מאמרות] יהי אור יהי רקיע כו' הוא מתלבש ונתפס ממש בתוך העולמות להחיותם ומוקף מהם

De même, pour ainsi dire, la force vitale contenue dans les Dix Paroles — « Que la lumière soit », « Qu'il y ait un firmament », etc. — est revêtue dans les mondes, y est véritablement saisie, afin de leur donner vie, et en est entourée.

וכן בחי' החיות והאותיות הנמשכים מהמחשבה שבמחשבה אחת ברא הקדוש ברוך הוא את העולם ג"כ נתפס ומתלבש בתוך העולמות שהרי כולם בחכמה עשית כתיב.

De même, le niveau de la force vitale et des lettres qui émanent de la pensée — car « par une seule pensée, le Saint béni soit-Il créa le monde » — est lui aussi saisi et revêtu dans les mondes, comme il est écrit : « Tu les as tous faits avec sagesse. »

ופי' בזהר תזריע (דמ"ג רע"א) כולם בחכמה עשית בכינה. פי' כי כינה היא בחי' מחשבה עילאה אלא שמחשבה היא מחיה עלמין סתימין דלא אתגליין והדבור מחיה ומהוה עלמין דאתגליין.

Et dans le Zohar, Tazria (p. 43a, en haut), l'expression « Tu les as tous faits avec sagesse » est expliquée ainsi : avec Bina. En effet, Bina est le niveau de la pensée suprême ; toutefois, la pensée donne vie aux mondes cachés, qui ne sont pas révélés, tandis que la parole donne vie aux mondes révélés et les fait exister.

(כי כינה מקננא בכורסייא שהיא הבריאה וז"א ביצירה ומלי' בעשיה והיינו שלשים כלים דאצילות שנעשים נשמה לבי"ע יו"ד כלים הפנימים בבריאה והתיכונים ביצירה והחיצונים נעשים נשמה לעשייה ועי' מזה באגה"ק [באגרת הקודש] ע"פ ויעש דוד שם)

(Car « Bina réside dans le Trône », qui est Béria ; Zeir Anpin, en Yetsira ; et Mal'hout, en Assiya. Cela désigne les trente réceptacles d'Atsilout, qui deviennent une âme pour Béria, Yetsira et Assiya : les dix réceptacles intérieurs en Béria, les médians en Yetsira, et les extérieurs deviennent une âme pour Assiya. Voir à ce sujet Iggeres HaKodesh, sur le verset « Et David se fit un nom ».)

והגם כי לא מחשבותי מחשבותיכם כתיב והיינו שהמחשבה אצלו ית' אינה מלבשת מהותו ועצמותו ית'

Et bien qu'il soit écrit : « Car Mes pensées ne sont pas vos pensées », ce qui signifie que la pensée, chez Lui, béni soit-Il, ne revêt pas Son être et Son essence, béni soit-Il,

ולכן אני ה' לא שניתי ולא כמו באדם שמהותו ועצמותו ממש מלוכש בהמחשבה וכמ"ש במ"א אך מ"מ הרי דברה תורה כלשון בני אדם

c'est pourquoi « Moi, Havaya, Je n'ai pas changé » ; il n'en va pas comme chez une personne, dont l'être et l'essence mêmes sont revêtus dans la pensée, comme il est expliqué ailleurs. Néanmoins, « la Torah parle le langage des hommes ».

כמו בגשמיות שמה שמוציא מפיו להיות נשמע ונתגלה לזולתו נקרא בשם דבור שהכל הדבור שבפיו הוא מורגש ונראה דבר בפני עצמו מובדל משרשו משא"כ האותיות המחשבה אע"פ [אף על פי] שהן ג"כ

Comme dans l'ordre matériel : ce qu'un homme profère de sa bouche afin d'être entendu et de se révéler à autrui s'appelle « parole », car le souffle de la parole dans sa bouche est ressenti et visible comme une chose à part entière, séparée de sa racine ; tandis que les lettres de la pensée, bien qu'elles soient elles aussi

רק לבושי הנפש מ"מ לא ירדו להיות נראה דבר נפרד. כך למעלה אע"פ [אף על פי] שבאמת אין לך דבר שחוז' ממנו.

seulement des vêtements de l'âme, n'ont néanmoins pas été abaissées au point d'être visibles comme une chose distincte. Il en va de même En haut : bien qu'en vérité, rien n'existe en dehors de Lui,

מ"מ מצד הסתר האור דרך ירידות וצמצומים להחיות עולמות נפרדים שהם נראים יש ודבר נפרד נקרא החיות הזה השופע בתוכם להחליותם ע"ד שיהיו דבר נפרד בשם אותיות הדבור עד"מ דבור האדם כגו'

[כגו' / כגומר]

néanmoins, en raison de la dissimulation de la lumière au fil des descentes et des contractions (tsimtsoumim), afin de donner vie à des mondes distincts, qui apparaissent comme une existence (yéch) et comme des choses séparées, cette force vitale qui se répand en eux pour leur donner vie de telle sorte qu'ils soient des choses distinctes est désignée par l'expression « lettres de la parole », par analogie avec la parole humaine, etc.

אבל עלמין סתימין שהם בבחי' ביטול יותר (וע"ד המבואר במ"א בענין ב' הבחינות דים ויכשה שזהו ענין עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגליא) נקרא החיות המתלבש בתוכם להחיותם בשם אותיות המחשבה.

Mais dans les mondes cachés, qui sont dans un état d'annulation de soi (bitoul) plus grand — dans le sens de ce qui est expliqué ailleurs au sujet des deux niveaux de la mer et de la terre ferme, correspondant au monde caché et au monde révélé —, la force vitale qui est revêtue en eux pour leur donner vie est désignée par l'expression « lettres de la pensée ».

והנה המלאכים הם מבחי' עלמין דאתגליין וכמ"ש ויעף אלי אחד מן השרפים ומתהוים מבחי' דבור כמ"ש בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם כו'.

Or, les anges relèvent des mondes révélés, comme il est écrit : «Alors l'un des séraphins vola vers moi » ; ils viennent à l'existence à partir du niveau de la parole, comme il est écrit : «Par la parole de Havaya les cieux furent faits, et par le souffle de Sa bouche toute leur armée», etc.

אבל ישראל עלו במחשבה בחי' עלמין סתימין ולכן נקרא הנשמה טהורה היא כי עלמין סתימין היינו בחינת טהורה

Mais Israël «s'éleva dans la pensée», le niveau des mondes cachés. C'est pourquoi il est dit de l'âme : «elle est pure», car les mondes cachés sont le niveau de la «pureté»,

כי ענין ההעלם הוא שמחמת תוקף אורו וגודל בהירתו א"א לו לבא לידי התגלות וכענין יוצר אור ובורא חושך שהחשך למעלה מהאור ורומז לתש"ר [לתפילין של ראש] (שהיא בחינת חב"ד [חכמה בינה ודעת] מה שאין כן יוצר אור רומז לתש"י [לתפילין של יד]).

car le sens de la dissimulation est que, du fait de l'intensité de sa lumière et de l'extrême éclat de celle-ci, elle ne peut parvenir à se révéler ; comme dans « Celui qui forme la lumière et crée les ténèbres », où les ténèbres sont au-dessus de la lumière et font allusion aux téfilines de la tête — qui correspondent au niveau de 'Hokhma, Bina et Daat —, tandis que « Celui qui forme la lumière » fait allusion aux téfilines du bras.

וכמו עד"מ אור גדול שמעוצם תוקפו מחשיך הראות וא"א להסתכל בו וכענין שנאמר ישת חשך סתרו כו'

C'est comme, à titre d'analogie, une lumière puissante qui, par l'extrême intensité de son éclat, obscurcit la vue, de sorte qu'il est impossible de la regarder ; comme il est dit : « Il fit des ténèbres Sa cachette », etc.

וכמ"כ [וכמו כן] כאן שלפי שרש נש"י [נשמות ישראל] מאור הבהיר ונעלה מאד הנקרא בשם טהו"ר על כן אי אפשר לו להתגלות ונקרא עלמין סתימין בחינת מחשבה כנ"ל:

De même ici : puisque la racine des âmes d'Israël provient d'une lumière éclatante et très élevée, appelée du nom de tahor (« pur »), elle ne peut donc se révéler ; on l'appelle les « mondes cachés », le niveau de la pensée, comme mentionné plus haut.

5 ב והנה משם ירדה הנשמה בבי"ע עד שנשפלה בעולם השפל ונתלכשה בגוף חומרי. וירידה זו צורך עליה היא למעלה מבחי" המחשבה שהיא בחי" ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כנ"ל רק שהוא החיות דעלמין סתימין כו'

2. Or, de là, l'âme descendit dans Béria, Yetsira et Assiya, jusqu'à être abaissée dans le monde inférieur et revêtue d'un corps matériel. Cette descente a pour but une élévation au-dessus du niveau de la pensée, qui est le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), comme indiqué plus haut, sauf qu'il s'agit de la force vitale des mondes cachés, etc.

אבל ע"י הירידה זאת היא עולה למעלה מעלה בבחי' סובב כולא עלמין (ועמ"ש בד"ה מי מנה בענין ומספר את רובע ישראל)

Mais, par cette descente, elle s'élève toujours plus haut, au niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin). (Voir ce qui est écrit dans le discours commençant par « Qui a compté », au sujet de « et dénombré le quart d'Israël ».)

ופי' סובב היינו שמקיף מלמעלה ואינו נתפס ומתלבש בתוך העלמין כי כל העולמות כאין נגדו וכטפה מים אוקינוס שהטפה בטלה לגבי הים הגדול ויתר מכן

Le sens de sovev, « entourer », est que cette lumière enveloppe les mondes d'en haut, sans être saisie ni revêtue en eux, car tous les mondes sont comme rien devant Lui, comme une goutte d'eau [à côté] de l'océan, la goutte étant annulée devant la grande mer — et plus encore que cela,

כי לא נערות אליו קדושתו וכמ"ש במ"א ואינן יכולים להכילו בתוכם כלל ומ"ש ואתה מחיה את כולם שנמשך חיות ממנו בתוך העולמות ממש היא רק זיו והארה לבד.

car « Sa sainteté n'est pas comparable à Lui », comme cela est expliqué ailleurs ; et ils ne peuvent absolument pas Le contenir en eux. Quant à ce qui est écrit : « Et Tu donnes la vie à tous », [c'est-à-dire] que la force vitale est tirée de Lui jusque dans les mondes eux-mêmes, il ne s'agit que d'un rayonnement et d'une illumination.

אבל אור א"ס ב"ה בעצמו אינו נתפס בגדר עלמין כלל ולכך כתיב אני ה' לא שניתי ואתה הוא קודם שנברא כו' בלי שום שינוי כלל.

Mais la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, Lui-même, n'est absolument pas saisie dans les limites des mondes. C'est pourquoi il est écrit : « Moi, Havaya, je n'ai pas changé », et : « Tu es Lui avant [que le monde ne soit créé] », etc., sans aucun changement.

6 וז"ש [וזהו שכתוב] המלאכים קדוש קדוש קדוש הוי' צבאות כי צבאות הם הנשמות והמלאכים שבעלמין סתימין ועלמין דאתגליין ואומרים תחלה ג"פ [ג' פעמים] קדוש עד שיהיה הוי' צבאות

Et c'est [le sens de] ce que disent les anges : « Saint, saint, saint est Havaya des armées » ; car les « armées » sont les âmes et les anges qui se trouvent dans les mondes cachés et les mondes révélés ; et ils disent d'abord « saint » trois fois, jusqu'à ce qu'il y ait « Havaya des armées »,

כי קדוש הוא לשון הבדלה שהוא מובדל בכמה מיני הבדלות עד שמתהווים צבאות גדודי הנבראים כו' car kadosh (« saint ») désigne la séparation : Il est séparé par plusieurs degrés de séparation, jusqu'à ce que viennent à l'existence les armées, les légions des êtres créés, etc.

ואמנם קדוש בוי"ו מורה ג"כ על המשכה והוא המשכה מבחי" סוכ"ע בממל"ע [בממלא כל עלמין] וג"פ [וג' פעמים] קדוש הם ג' מיני המשכות לג' עולמות ביי"ע.

Cependant, kadosh, écrit avec un vav, indique également un flux vers le bas : un flux depuis le niveau de sovev kol almin vers memalé kol almin. Et les trois « saint » sont trois sortes de flux vers le bas, vers les trois mondes de Béria, Yetsira et Assiya.

7 והענין כי כל נברא יש לו ב' מיני חיות הא' החיות המתלבש בתוכיותו כנשמה לגוף שממלא את הגוף והוא חי ממנה והוא מבחי" ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שהוא החיות המתלבש בעלמין כנ"ל.

L'explication est la suivante : tout être créé possède deux sortes de force vitale. La première est la force vitale qui est revêtue en son intériorité, comme une âme dans un corps, qui remplit le corps, et [le corps] vit grâce à elle. Cela relève du niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), c'est-à-dire la force vitale revêtue dans les mondes, comme mentionné plus haut.

והב' הוא חיות הסובב ומקיף עליו מלמעלה ששורה עליו ואינו נתפס בו וכענין שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] דאכל בי עשרה שכינתא שריא שאין זה גילוי השכינה אליהם ממש

La seconde est la force vitale qui l'entoure et l'enveloppe d'en haut, qui repose sur elle sans être saisie en elle ; c'est ce qu'enseignent nos Sages, de mémoire bénie : « Sur tout groupe de dix, la Chekhina repose ». Il ne s'agit pas d'une révélation effective de la Chekhina à leur égard,

אלא השראה ששורה מלמעלה בבחי" סובב (ואעפ"כ [ואף על פי כן] הוא פועל פעולה בהם שהרי על ידי זה תפלתם מכוונת יותר כנודע כמ"ש במ"א כו')

mais d'une présence qui repose d'en haut, selon le mode de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin). (Elle a néanmoins un effet sur eux, car, grâce à cela, leur prière est plus concentrée, comme on le sait et comme cela est expliqué ailleurs, etc.)

וזהו שאומרים ג"פ [ג' פעמים] קדוש קדוש קדוש לפני ה' צבאות שהם ג' המשכות אור וחיות המקיף מבחי" סוכ"ע לג' עולמות דבי"ע כנ"ל

C'est pourquoi ils disent trois fois « saint » : « Saint, saint, saint, Havaya des armées ». Cela correspond à trois effusions de lumière enveloppante et de force vitale, depuis le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), vers les trois mondes de Béria, de Yetsira et d'Assiya, comme mentionné plus haut.

ואמנם גם אור זה המקיף הוא רק המשכת הארה בלבד מסוכ"ע בעצמו וזהו קדוש בוא"ו

Cependant, même cette lumière enveloppante n'est que l'effusion d'un simple rayonnement depuis sovev kol almin lui-même ; c'est cela, kadoch avec un vav.

אבל סוכ"ע בעצמו למעלה מעלה מערך זה והוא בחי' קדש בלא וא"ו שהוא לי' [לשון] הבדלה שהוא מובדל בערך וכענין הגבל את ההר וקדשתו ושם הוא עליית הנשמה ע"י מעשה המצות

Mais sovev kol almin lui-même est infiniment au-delà de cette mesure ; il relève du niveau de kodesh, sans vav, terme qui exprime la séparation : il est séparé, au-delà de toute relation, comme dans « Fixe des limites autour de la montagne et sanctifie-la ». C'est là que l'âme s'élève par l'accomplissement concret des mitsvot,

כמאמר אשר קדשנו במצותיו בקדש העליון ממש (והיינו לפי שהמצות הם רצון העליון ב"ה חכמתו ורצונו ממש ע"כ בהם ועל ידם מתעלים הנשמות לבחי' קדש העליון ממש ועמ"ש מזה בד"ה מי מנה הנ"ל).

comme dans la formule : « Qui nous a sanctifiés par Ses commandements » — dans la sainteté suprême elle-même (kodesh ha'elyon). En effet, les mitsvot sont la volonté suprême, béni soit-Il, Sa sagesse et Sa volonté mêmes ; c'est pourquoi, en elles et par elles, les âmes s'élèvent au niveau de la sainteté suprême elle-même. Voir ce qui est écrit à ce sujet dans le maamar commençant par « Qui a compté », mentionné plus haut.

וזהו הירידה צורך עליה ששרשה הוא בבחי' טהורה היא. מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין]. וע"י ירידתה בגוף נאמר ואנשי קדש תהיון לי שיתעלו בבחי' קדש העליון ממש שהוא סוכ"ע וע' בזהר פ' משפטים (דקכ"א סע"א [סוף עמוד א])

C'est là le principe de la descente en vue de l'élévation : sa racine se trouve au niveau de « elle est pure », dans le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin). Et, par sa descente dans un corps, il est dit : « Vous serez pour Moi un peuple saint (kodesh) » — ils s'élèveront au niveau de la sainteté suprême elle-même, qui est sovev kol almin. Voir le Zohar, Parashat Michpatim (121a, à la fin de la première face).

ולכן ארז"ך [ארז"ל] עתידים צדיקים שיאמרו לפנייהם קדוש להמשיך מבחי' קדש העליון ששם יתעלו הצדיקים להיות המשכה בהעולמות שהמשכה זו נקרא קדוש כנ"ל. וזהו שנק' המצות לבושים.

C'est pourquoi nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « À l'avenir, on dira "saint" devant les justes » : afin de faire descendre depuis le niveau de la sainteté suprême, où les justes s'élèveront, une émanation dans les mondes ; car cette émanation est appelée kadosh, comme mentionné plus haut. C'est pourquoi les mitsvot sont appelées des vêtements.

פי' כמו הלבוש שהוא מקיף וסובב על האדם ואינו מתלבש בתוכו וכך ע"י המצות נמשך גילוי אור א"ס ב"ה הסוכ"ע ומאיר על נפשו להיות בטלה ומתכללת בו והוא למעלה מבחי' ההארה המתלבשת בתוכיות כנ"ל.

C'est-à-dire : de même qu'un vêtement enveloppe et entoure une personne sans être revêtu à l'intérieur d'elle, de même, par les mitsvot, est attirée une révélation de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) et illumine son âme, afin qu'elle s'annule et s'inclue en elle ; cela est au-dessus du niveau de l'illumination qui est revêtue à l'intérieur, comme mentionné plus haut.

ולכן ימי האדם קצובים לו במספר כך וכך היינו לפי ערך ההמשכות שצריך להיות לו להעלות נפשו ולקשרה באור א"ס ב"ה:

C'est pourquoi les jours de la vie d'une personne lui sont impartis en un nombre déterminé : selon la mesure des émanations qui doivent avoir lieu pour elle, afin d'élever son âme et de la lier à la Lumière infinie, béni soit-Il.

8 ג ואמנם הכח הזה במצות הוא כי הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] מצות צריכות כוונה. וענין

הכוונה היא לקיים מצות המלך הקב"ה

3. Or, ce pouvoir des mitsvot tient au fait que nos Sages, de mémoire bénie, ont enseigné : « Les mitsvot requièrent une intention (kavana). » Cette intention consiste à accomplir le commandement du Roi, le Saint béni soit-Il ;

דהיינו שבכל המצות שעושה יהיה כוונתו שעושה כדי לקיים מצות בוראו וכנזכר בכהאריז"ל [בכתבי האריז"ל] שאפילו קודם ק"ש [קריאת שמע] אחד ואהבת צ"ל הריני מקבל עלי עול מ"ע [מצות עשה] של ק"ש [קריאת שמע] כו'

c'est-à-dire que, pour chaque mitsva qu'il accomplit, son intention doit être de l'accomplir afin d'obéir au commandement de son Créateur. Ainsi qu'il est mentionné dans les écrits de l'Arizal, même avant la récitation du Chéma, [avec ses paroles] «Un» et «Et tu aimeras», il faut dire : «Je prends sur moi l'acceptation du joug du commandement positif de la récitation du Chéma», etc. ;

הגם שהדברים מתיישבים על הלב מצד עצמם שהרי כשמתבונן בגדולת ה' אחד ממילא יבא לבחי' ואהבת מ"מ צריך לכוין שעושה הכל לשם מצוה בלבד מפני שכך נצטוו להתבונן בגדולתו ולעורר את האהבה והטעם הוא מפני

bien que ces paroles s'imposent naturellement au cœur, car lorsqu'on médite sur la grandeur de «Havaya est Un», on en vient spontanément au niveau de «Et tu aimeras», il faut néanmoins avoir l'intention de faire tout cela uniquement pour accomplir la mitsva, parce que tel est le commandement reçu : méditer sur Sa grandeur et éveiller l'amour. La raison en est que

כי מדת מלכותו יתברך היא למעלה מבחי' התלבשות החיות שבתוך הנבראים וכמשל המלך שאין עצמיותו מתפשט תוך כל המדינה רק שמו בלבד נקרא עליהם שהוא בחי' הארה ממנו.

Son attribut de Mal'hout (souveraineté), qu'Il soit béni, est au-dessus du niveau où la force vitale se revêt dans les êtres créés. Il en va comme d'un roi, dont l'essence ne s'étend pas à travers tout le pays ; seul son nom est invoqué sur eux, ce qui constitue un rayonnement émanant de lui.

וכשמקבל עליו מצות המלך שהיא למעלה מהתלבשות והתפשטות החיות שבנבראים עי"ז דוקא תתעלה נפשו בקדש העליון שהוא למעלה מגדר השתלשלות החיות שבתוך העולמות כנ"ל כי נעוץ תחלתן בסופן דייקא.

Et lorsqu'on prend sur soi le commandement du Roi, qui est au-dessus du revêtement et de l'expansion de la force vitale dans les êtres créés, c'est précisément ainsi que son âme s'élève dans la sainteté suprême, au-delà des limites de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) de la force vitale qui se trouve dans les mondes, comme mentionné plus haut ; car «leur commencement est enchâssé dans leur fin», précisément.

(כי אבא יסד ברתא שהמלי' שרשה מחכמה עילאה קדש העליון ממש ולכן גם היא נק' קדש וכמ"ש בזהר פ' פינחס)

(Car «Abba a fondé la fille» : Mal'hout a sa racine dans la 'Hokhma supérieure, qui est véritablement la sainteté suprême ; c'est pourquoi elle aussi est appelée kodesh («sainteté»), comme il est écrit dans le Zohar, parachat Pin'has

(דרנ"ד ע"ב) דכתיב כי קדש היא לכם ע"ש וגם שרשה בבחי' כתר שלכן נק' כ"ע [כתר עליון] דאיהי כתר מלי' כו'

(254b), à propos de ce qui est écrit : «Car elle est sainte pour vous» ; voir là-bas. Elle a également sa racine dans le niveau de Kéter ; c'est pourquoi elle est appelée Kéter Elyon (la Couronne suprême), car «elle est le Kéter de Mal'hout», etc.

וע' מ"ש מזה בד"ה מי מנה הנ"ל גבי אף עשיתיו וע' מ"ש במ"א בענין מאמר שמואל לשאול כי שמוע מזבח טוב כו'

Voir ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par «Qui a compté», mentionné plus haut, à propos de «Je l'ai même fait» ; et voir ce qui est écrit ailleurs au sujet des paroles de Chmouel à Chaoul : «Car obéir vaut mieux qu'un sacrifice», etc. ;

ומ"ש בד"ה ועתה יגדל נא כח אדי' וזהו ענין זרקא מקף שופר הולך סגולתא דא"י [דאיתא] בת"ז [בתיקוני זוהר] שמדת מלכותו יתברך נק' זרקא דאזדריקת

et ce qui est écrit dans le discours commençant par : «Et maintenant, que la puissance d'Ado-nai soit grande.») Tel est le sens de «zarka, makaf, shofar holekh, segolta», comme il est dit dans le Tikkunei Zohar : l'attribut de Mal'hout du Saint béni soit-Il est appelé zarka, car il est projeté

למעלה מעלה והולכת עמה סגולתא היא בחינת ישראל עם סגולתו להיות גם הם נזרקים בקדש העליון שלמעלה מהשתלשלות כנ"ל והוא בחי' הסוכב כולא עלמין כנ"ל.

toujours plus haut, et segolta l'accompagne. Segolta désigne le niveau d'Israël, son peuple précieux (am segoulato), afin qu'eux aussi soient projetés dans la sainteté suprême, au-dessus de l'enchaînement descendant des mondes, comme mentionné plus haut ; c'est le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), comme mentionné plus haut.

(ועיין מ"ש מענין סגול וסגולה בד"ה נאוו לחייך בתורים ובד"ה אסרי לגפן והיינו ע"ש [על שם] האהבה הטבעית שירושה לנו מאבותינו כו')

(Voyez ce qui est écrit au sujet de segol et de segoula dans le discours commençant par «Tes joues sont belles, ornées de rangées [de bijoux]» et dans celui commençant par «Attachant son ânon à la vigne.» C'est-à-dire que [segoula] tire son nom de l'amour naturel qui nous a été transmis en héritage par nos pères, etc. ;

וזהו כענין טהורה היא וע"י המצות מתעלים למעלה יותר בבחי' קדש העליון כנ"ל ועמ"ש בד"ה וידבר אלקים כו' וארא אל אברהם כו' ושמי כו' ע"ש) והיינו הא דכתיב אני ככרוש רענן.

et cela correspond à «elle est pure»; par les mitzvot, toutefois, ils s'élèvent plus haut, au niveau de la sainteté suprême, comme mentionné plus haut. Voyez ce qui est écrit dans le discours commençant par «Et Elokim parla», etc., «Et Je me suis révélé à Avraham», etc., «et Mon Nom», etc. ; voyez là-bas.) Tel est le sens de ce qui est écrit: «Je suis comme un berosh verdoyant (berosh ra'anan).»

כרוש הוא עץ ארז הגבוה ורענן הוא כשעדיין רך שיכולים לכפוף ראשו עד למטה מאד וכשיעמידו עליו איזה דבר אח"כ כשיגביה מאליו ויעמיד על עמדו יזרק ויגביה אותו דבר למעלה גם מראשו כנודע.

Le berosh est un cèdre de haute taille; ra'anan désigne son état lorsqu'il est encore souple, au point que l'on peut courber sa cime très bas. Si l'on pose alors quelque chose sur lui, lorsqu'il se redresse ensuite de lui-même et reprend sa position, il projette et soulève cette chose plus haut encore que sa propre cime, comme on le sait.

כך אני היא מדת מל' ית' היא ככרוש רענן שירדה ונתלבשה במצות גשמיים אבל אח"כ היא מתרוממת עד רום

Ainsi, «Je» (ani), c'est-à-dire l'attribut de Mal'hout du Saint béni soit-Il, est «comme un berosh verdoyant»: elle est descendue et s'est revêtue de mitzvot matérielles, mais ensuite elle est élevée jusqu'au sommet des

המעלות ומעלית ג"כ את האדם המקיים המצות להיות עולה גם למעלה מבחי' המל' גם בעודנה למעלה טרם ירידתה והיא בחי' קדש העליון הסוכ"ע כנ"ל.

hauteurs, et elle élève également la personne qui accomplit les mitzvot, afin qu'elle s'élève même au-dessus du niveau de Mal'hout tel qu'il est lorsqu'il se trouve encore en haut, avant sa descente; c'est le niveau de la sainteté suprême, sovev kol almin, comme mentionné plus haut.

9 וע"ז נאמר וצדקה תרומם גוי. שכל המצות נק' בשם צדקה כמ"ש וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות כל כל המצוה הזאת שהמצות מרוממ"י [מרוממים] ומגביהים

Et c'est à ce propos qu'il est dit : «La tsedaka élève une nation»; car toutes les mitsvot sont appelées du nom de tsedaka, comme il est écrit : «Et ce sera pour nous une tsedaka si nous veillons à accomplir toute cette mitsva»; car les mitsvot élèvent et portent

את נש"י [נשמות ישראל] למעלה מעלה ועמ"ש מזה בד"ה השמים כסאי גבי והארץ הדום רגלי וביותר מצות תלמוד תורה שהיא כנגד כולם כי אותיות התורה נקראו סוסים

les âmes d'Israël toujours plus haut. Voyez ce qui est écrit à ce sujet dans le discours qui commence par «Les cieux sont Mon trône», à propos de «et la terre est Mon marchepied». Cela vaut tout particulièrement pour la mitsva de l'étude de la Torah, qui équivaut à toutes les autres, car les lettres de la Torah sont appelées des chevaux,

כמו סוס ורוכבו רמה שהסוס מגביה ונושא את הרוכב למקום שאינו יכול להגיע שם בעצמו ואפשר שזהו ג"כ ענין זרקא כאבנא בקירטא אשר אבנים הם אותיות כו' והנה כתיב ושמרתם את השבת כי קדש היא לכם.

comme dans «le cheval et son cavalier, ramah»: le cheval élève et porte le cavalier jusqu'à un endroit qu'il ne peut atteindre par lui-même. Peut-être est-ce également le sens de «zarka, comme une pierre dans une fronde», car les pierres sont les lettres, etc. Or, il est écrit : «Vous observerez le Chabbat, car il est saint (kodesh) pour vous.»

כי הנה עיקר עליית נש"י [נשמות ישראל] שמתעלים מבחינת ומדרגת טהרה לבחי' ומדרגת ואנשי קדש תהיון לי קדש ישראל לה'. הנה עלייה זו היא בשבת.

Car l'élévation essentielle des âmes d'Israël, lorsqu'elles s'élèvent du niveau et du degré de pureté au niveau et au degré de «Vous serez pour Moi des personnes saintes (kodesh)», de «Israël est saint (kodesh) pour Havaya», a lieu le Chabbat.

כי הגם דעלייה זו הוא ע"י התומ"צ [התורה ומצות] אשר קדשנו במצותיו. אך גם עליית התומ"צ [התורה ומצות] של כל ששת ימי המעשה הוא ע"י השבת.

Car, bien que cette élévation s'accomplisse par la Torah et les mitsvot, «qui nous a sanctifiés par Ses commandements», l'élévation de la Torah et des mitsvot de chacun des six jours ouvrables s'accomplit elle aussi par le Chabbat.

10 והיינו כי יש קדש תתאה שהיא בחי' מלי' עצמה וקדש עליון הוא חכמה עילאה והמצות הם נקי' מצות המלך. אך בשבת הואר עליית המלי' בבחי' קדש העליון ממש.

Cela signifie qu'il existe une sainteté inférieure (kodesh tata'a), qui est le niveau de Mal'hout elle-même, et une sainteté supérieure (kodesh elyon), qui est la 'Hokhma supérieure ; les mitsvot sont appelées les commandements du Roi. Mais le Chabbat, Mal'hout s'élève véritablement au niveau de la sainteté supérieure.

וזהו כי קדש היא לכם היינו עליית בחי' מלכותו ית' למקורה ושרשה בחי' קדש העליון שמשם חוצבה דאבא יסד ברתא

Et c'est là le sens des mots : « car elle est sainte (kodesh) pour vous » : le niveau de Mal'hout de D.ieu, béni soit-Il, s'élève vers sa source et sa racine, le niveau de la sainteté supérieure, d'où elle a été taillée, car « Abba a fondé la fille ».

(ועיי' יש למצוא סמך למנהג המבואר בפע"ח [בפרי עץ חיים] לטבול א"ע [את עצמו] במקוה בערב שבת כי בחי' שבת נקרא קדש היא לכם ולכן צ"ל תחלה בחינת טהרה כו')

(Cela permet de trouver un appui à la coutume, expliquée dans Pri Etz Chaim, de s'immerger dans un mikvé la veille du Chabbat : puisque le Chabbat est appelé « elle est sainte (kodesh) pour vous », il faut donc d'abord atteindre le niveau de pureté, etc.)

והנה הטעם שעלייה זו היא בשבת כי הנה נודע ענין השבת שהוא לשון שביתה ונייחא דרוחא

Or, la raison pour laquelle cette élévation a lieu le Chabbat est que, comme on le sait, le mot Chabbat désigne la cessation (chevita) et le repos de l'esprit,

כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ ע"י ע"מ [עשרה מאמרות] יהי אור שהוא בחי' ירידת הדבור ובתוכו המחשבה כו'

car « en six jours, Havaya fit les cieux et la terre », au moyen des Dix Paroles, dont « Que la lumière soit », qui représentent le niveau de la descente de la parole, avec la pensée en elle, etc.,

להיות נמשך ומתפשט ומלוכש בתוך הנבראים ובשבת הוא עליית הדבור בחכמה עילאה ועמ"ש מזה בד"ה שובה ישראל עד והוא בחי' עליית מדת מלי' בבחי' קדש העליון

afin de se prolonger, de se répandre et de se vêtir à l'intérieur des êtres créés ; le Chabbat, la parole s'élève dans la 'Hokhma supérieure (voir ce qui est écrit à ce sujet dans le discours commençant par « Reviens, Israël, jusqu'à... »). C'est là le niveau de l'élévation de l'attribut de Mal'hout au niveau de la sainteté supérieure,

כי נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן כנ"ל וכמשל אדם השובת ונח ממלאכת עבודה ששכלו ומחשבתו המלוכשת בתוך המעשה חוזרות ומתעלות למקורן.

car « leur commencement est enchâssé dans leur fin, et leur fin dans leur commencement », comme indiqué plus haut ; c'est comparable à une personne qui cesse son labeur et se repose : son intellect et sa pensée, qui étaient vêtus dans l'action, retournent à leur source et s'élèvent vers elle.

11 וזהו קדש ישראל לה' ראשית תבואתה. תבואתה נק' דגנך ותירושך ויצהרך. דגנך זה התלמוד בהלכות הנגלות לנו ותירושך

Et c'est ainsi qu'il faut comprendre : « Israël est saint (kodesh) pour Havaya, les prémices de son produit. » « Son produit » est appelé « ton grain, ton vin et ton huile ». « Ton grain » désigne l'étude des lois qui nous sont révélées ; « et ton vin » :

נכנס יין יצא סוד הם פנימית התורה הנקרא רזין דאורייתא ויצהרך שמן שצף ע"ג [על גבין] יין הוא רזא דרזין שכל אלה נק' תבואות

« le vin est entré, le secret est sorti », ce qui désigne la dimension intérieure de la Torah, appelée les secrets de la Torah (razin d'oraysa) ; « et ton huile », l'huile qui flotte au-dessus du vin, désigne le secret des secrets (raza d'razin). Tout cela est appelé « produit »,

כי יש תבואות שדה ותבואת הכרם וכמשארז"ל [וכמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] זית נמי תבואה איקרי כו' וישראל יתעלו בבחי' קדש שהוא ראשית להתורה.

car il existe le produit des champs et le produit de la vigne, et, comme l'ont dit nos Sages de mémoire bénie : « L'olive aussi est appelée produit », etc. Israël s'élèvera au niveau de kodesh, qui est reishit (« premier ») par rapport à la Torah.

12 והענין ע"ד הנ"ל כי מתחלה ישראל הם למטה מן התורה כמאמר תלת קשרין מתקשרין דא בא ישראל באורייתא כו' שישראל הם מקבלים מהתורה

L'explication suit ce qui précède : au début, Israël est au-dessous de la Torah, comme le dit l'enseignement : « Trois liens sont noués l'un à l'autre : Israël à la Torah », etc., car Israël reçoit de la Torah ;

אבל אח"כ הם מתעלים למעלה ממנה וכענין שנאמר ועשיתם אתם וכן אשר יעשה אותם האדם שישאל הם הממשיכים אור א"ס לבחינת התורה להיות אא"ס [אור אין סוף] מתלבש בחכמה שזהו פי' עוסק בתורה לשמה לשמ"ה ממש וכמ"ש במ"א.

mais ensuite, Israël s'élève au-dessus d'elle, comme il est dit : « Et vous les ferez », et de même : « que l'homme accomplira » ; car c'est Israël qui fait descendre la Lumière infinie (Or Ein Sof) dans le niveau de la Torah, afin que l'Or Ein Sof se revête dans 'Hokhma. Tel est le sens de celui qui « s'adonne à la Torah lishmah », li-chmah (« pour son Nom »), au sens littéral, comme cela est expliqué ailleurs.

וזהו שאמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] שמתחלה יהיה בתורת ה' חפצו ואחר כך ובתורתו יהגה שנקראת על שמו וד"ל [ודי למבין]:

C'est ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : au début, « son désir est dans la Torah de Ha-vaya », et ensuite, « il médite dans sa Torah », car elle est appelée de son nom. Cela suffit à qui comprend.

13 ד אך כל זה הוא בקיום התורה והמצות אבל בהיפוך העובר ופוגם אפילו בביטול מ"ע [מצות עשה] ואפילו מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק הרי עושה

4. Mais tout cela vaut lorsque la Torah et les mitsvot sont observées. Dans le cas contraire, celui qui transgresse et cause une atteinte, même en négligeant un commandement positif, et même celui qui peut s'occuper de Torah et ne le fait pas, provoque

חסרון בהמשכת בחי' קדש העליון וכ"ש [וכל שכן] בעברו על מל"ת [מצות לא תעשה] דאורייתא או דרבנן הרי עי"ז מטמא נפשו שהיא בחי' טהורה וכו' וכמו שע"י המצות היא מתעלית מבחי' טהרה לבחי' קדושה

un manque dans l'effusion du niveau de la sainteté suprême ; à plus forte raison lorsqu'il transgresse un commandement négatif, de la Torah ou des Rabbins : par là, il souille son âme, qui est du niveau de « pureté », etc. Et de même que, par les mitsvot, elle s'élève du niveau de pureté au niveau de sainteté,

וזהו ענין והיתה נפש אדוני צרורה בצרור כו' כמו הזורק אבן ע"י הצרור שמגביהו למעלה מטבעו. כך הוא העלייה ע"י המצות.

tel est le sens de « Et l'âme de mon seigneur sera liée dans le faisceau [...] », comme celui qui lance une pierre au moyen de la fronde, qui l'élève au-dessus de ce qu'elle peut atteindre par sa nature ; ainsi s'élève-t-elle par les mitsvot ;

14 וכך לעומת זה על ידי העוונות כתיב ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע שנזרקת למרחוק מאד בסטרא דמסאבא מה

Et, inversement, à cause des fautes, il est écrit : « Et l'âme de tes ennemis, Il la lancera comme avec le creux d'une fronde » : elle est projetée très loin, dans le domaine de l'impureté, qui

שהוא רחוק מאד מאד מבחי' טהורה היא וכו' וכמ"ש במ"א בד"ה כי ביום הזה יכפר.

est très, très éloigné du niveau de « elle est pure », etc., comme cela est expliqué ailleurs, dans le discours qui commence par « Car en ce jour Il fera expiation ».

והתיקון לזה הוא לדלג שור ע"י התשובה להמשיך מבחי' היותר גבוה גם מבחי' הקדש עליון שבזה ימולאו כל הפגמים והחסרונות שנעשו בקדש

La réparation consiste à « franchir un mur » par la techouva : attirer depuis un niveau encore plus élevé que la sainteté supérieure, grâce auquel seront comblées toutes les imperfections et toutes les lacunes apparues dans le Saint (kodesh) ;

והיינו ע"י כה"ג [כהן גדול] שנכנס ביוה"כ [ביום הכפורים] לבית קדש הקדשים אשר בחי' קדש הקדשים הוא למעלה מעלה גם מבחי' קדש העליון וכמ"ש בזהר ס"פ משפטים (דקכ"א סע"א [סוף עמוד א]).

c'est-à-dire par l'intermédiaire du Kohen Gadol, qui entre à Yom Kippour dans la Maison du Saint des saints. Car le niveau du Saint des saints est infiniment supérieur, même au niveau de la sainteté supérieure, comme il est écrit dans le Zohar, à la fin de la paracha Michpatim (121a, à la fin du recto) :

שהחכמה שהיא בחי' קדש העליון נפקא מאתר דאקרי קדש הקדשים וזהו ענין והחכמה מאין תמצא.

« 'Hokhma, qui est le niveau de la sainteté supérieure, provient du lieu appelé Saint des saints. » C'est là le sens de : « Et la 'Hokhma se trouve à partir du ayin (néant). »

ועיין עוד בזהר בראשית (דמ"ה סע"א [סוף עמוד א] וע"ב). ובפ' פקודי (דרס"א) וע' עוד בפ' יתרו (דס"ז ע"ב)

Voir aussi le Zohar, Berechit (45a, à la fin du recto, et 45b), ainsi que la paracha Pekoudei (261) ; voir encore la paracha Yitro (67b),

גבי אית מלך לעילא דאיהו רזא דקדש הקדשים ותחתיה אית כהן כוי דאקרי גדול כוי ובפי הרמ"ז [הרב

משה זכות] שם וזהו ענין המלך הקדוש שאומרים בעשיית [בעשרת ימי תשובה]

à propos de : « Il est un Roi là-haut, qui est le mystère du Saint des saints, et au-dessous de Lui se trouve un Kohen », etc., « qui est appelé grand », etc. Voir le commentaire du Ramaz à cet endroit. C'est là le sens de « le Roi saint », que l'on dit pendant les Dix Jours de Techouva.

וביאר הענין היינו כי קדש העליון זהו בחי' סוכ"ע שאינו מתלבש בבחי' עלמין כ"א סובב ומקיף עליהם שלכן נקרא קדש כנ"ל.

L'explication est la suivante : la sainteté supérieure est le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin). Elle ne se revêt pas dans les mondes, mais les entoure et les enveloppe ; c'est pourquoi elle est appelée kodesh, comme mentionné plus haut.

אך באמת גם בחי' סוכ"ע אינו ערוך למהותו ועצמותו ית' שאינו בגדר עלמין כלל לא בבחי' סובב

Mais, en vérité, même le niveau du sovev kol almin ne saurait être comparé à Son être et à Son essence, béni soit-Il, qui ne se situe nullement dans les limites des mondes, ni en tant que lumière qui les entoure (sovev).

ולא בבחי' ממלא וזהו פי' ולא נערוך אליו קדושתו. שאפי' [שאפילו] בחי' קדש העליון אינו ערוך אליו כלל.

ni en tant que lumière qui les remplit (memalé). Tel est le sens de « Sa sainteté n'est pas comparable à Lui » : même le niveau de la sainteté suprême ne saurait Lui être comparé en aucune façon.

15 ועמ"ש בד"ה ועשית ציץ זהב בענין קדש למד מלמטה הוי' מלמעלה שבחינת קדש למד הוא עדיין מלמטה לגבי שם הוי' דלעילא כוי ע"ש ולכן נקרא קדש הקדשים שהוא מובדל ומרומם גם מבחי' סוכ"ע שהוא בחי' קדשים.

Voir ce qui est écrit dans le discours commençant par « Tu feras une plaque (tsits) d'or », à propos de « kodesh avec le lamed en bas et Havaya en haut » : le niveau de « kodesh la- » est encore inférieur par rapport au Nom Havaya d'en haut, etc. ; voir là-bas. C'est pourquoi on l'appelle le Saint des saints (Kodesh HaKodashim), car il est séparé et élevé même au-dessus du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), lequel est le niveau des « saints » (kodashim).

16 וכמ"ש והבדילה הפרוכת לכם בין הקדש ובין קדש הקדשים וע"י שממשיכים מבחי קדש הקדשים ע"י מתמלאים כל החסרונות

Comme il est écrit : « Le rideau séparera pour vous le Sanctuaire du Saint des saints. » En faisant descendre [la lumière] du niveau du Saint des saints, tous les manques sont ainsi comblés,

כי בחי קדח"ק [קודש הקדשים] הוא הממלא כל שמהן ונקרא שלימו דכולהון וכמשל המעיין שנסתם ונהר שנחרב ויבש שחופרין בעומק יותר כו' וכמ"ש במ"א.

car le niveau du Saint des saints est celui qui « remplit tous les Noms » et qui est appelé « la perfection de tous » ; c'est comme dans l'analogie d'une source obstruée et d'un fleuve dévasté et asséché : on creuse plus profondément, etc., comme il est expliqué ailleurs.

וזהו וכפר על הקדש מטומאות בניי [בני ישראל] שימשיך וימלא כל הפגמים שנעשו בבחי קודש העליון ע"י טומאות בניי [בני ישראל] כנ"ל ועיין בזהר ח"ב [חלק ב'] (דקפ"ה ע"ב ודרי"ט ע"ב)

Et c'est là le sens de « Il fera expiation pour le Sanctuaire, à cause des impuretés des enfants d'Israël » : il fera descendre [la lumière] et comblera toutes les imperfections causées au niveau de la sainteté supérieure par les impuretés des enfants d'Israël, comme mentionné plus haut. Voir le Zohar, partie II (185b et 219b).

והנה באמת גם עכשיו התשובה מועלת לזה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] יש קונה עולמו בשעה א' והיינו מפנישהעוה"ז הוא עולם התמורה שבו האדם יכול לשנות את טעמו מרע לטוב מיד כרגע

Or, en vérité, même à présent, la techouva est efficace à cet égard, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Il en est un qui acquiert son monde en une heure. » C'est parce que ce monde-ci est un monde de transformation (temoura), où l'homme peut changer immédiatement, en un instant, son inclination au mal en une inclination au bien ;

שהרי ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] ת"ח [תלמיד חכם / תלמידי חכמים] שעבר עבירה ביום אל תהרהר אחריו בלילה שבודאי עשה תשובה ואינו כמו העוה"ב [העולם הבא] ששם הכל בהדרגה כפי הראוי ע"פ

car nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Si un érudit en Torah a commis une faute le jour, ne le soupçonnez pas le soir », car il a certainement fait techouva. Il n'en va pas ainsi dans le Monde futur, où tout se déroule par étapes, comme il convient selon

הדין וצ"ל כף הקלע תחלה ואח"כ גיהנם ואח"כ ג"ע [גן עדן] התחתון ואח"כ ג"ע [גן עדן] העליון משום
שעוה"ב [שעולם הבא] הוא בחי' זיו השכינה וא"א לקבל האור והזיו אלא בהדרגה

la loi : il faut d'abord passer par le « creux de la fronde », puis par le Guéhinom, ensuite par le Gan Eden inférieur, puis par le Gan Eden supérieur ; car le Monde futur est le niveau du rayonnement de la Chekhina, et il est impossible de recevoir la lumière et le rayonnement autrement que progressivement.

אבל בעוה"ז נמשך מבחי' שלמעלה מכל ההשתלשלות והוא הווה ומשוה קטן וגדול משום דקמיה
כחשכה כאורה

Mais, dans ce monde-ci, [la lumière] est attirée du niveau qui est au-dessus de tout l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), et c'est Lui qui « rend égaux et met à égalité le petit et le grand », car devant Lui « les ténèbres sont comme la lumière »,

וגם חשך לא יחשיך כנודע וכמ"ש במ"א בד"ה צו את בני" [בני ישראל] כו' את קרבני לחמי כו'.

et « les ténèbres ne sont pas obscures », comme on le sait et comme il est expliqué ailleurs, dans le maamar commençant par « Ordonne aux enfants d'Israël », etc., « Mon offrande, Mon pain », etc.

17 והטעם משום שעוה"ב [שעולם הבא] נק' עולם ברור שכבר נברר כל דבר ובא על מקומו וא"א להיות שינוי
מזו לזו משא"כ בעוה"ז

La raison en est que le Monde à venir est appelé un « monde clarifié » (olam barour), où toute chose a déjà été affinée et a trouvé sa place, et où aucun changement d'un état à l'autre n'est possible ; contrairement à ce monde-ci,

שהוא קודם גמר הבירור עדיין ושורה בו בחי' המברר שהוא הוא כל יכול לשנות מרע לטוב כו'.

qui se situe encore avant l'achèvement de l'affinement, la présence de Celui qui affine y réside ; or Il peut tout, et peut transformer le mal en bien, etc.

18 ולכן כתיב מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ שמים וארץ הם ג"ע [גן עדן] עליון ותחתון וכן ועמך הוא
כענין מ"ש

C'est pourquoi il est écrit : « Qui ai-je dans les cieux ? Et avec Toi (ve-imcha), je ne désire rien sur la terre. » Les « cieux » et la « terre » désignent le Gan Eden supérieur et le Gan Eden inférieur ; de même, « avec Toi » s'entend comme ce qui est écrit,

כי עמך מקור חיים שמקור חיים הוא זיו השכינה המאיר בג"ע [בגן עדן] נקרא עמך שהוא טפל ובטל אצלו ית'.

«Car auprès de Toi est la source de la vie» : la «source de la vie», c'est-à-dire le rayonnement de la Chekhina qui brille dans le Gan Eden, est appelée «avec Toi», car elle est secondaire et annulée devant Lui, béni soit-Il.

ובכולן אין לי חפץ זולת בעצמותו ית' דוקא שהוא הכל יכול כנ"ל. אך הנה עכ"ז [עם כל זה] הרי ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] עבר אדם על ל"ת [לא תעשה] ושב תשובה תולה ויוהכ"פ [יום הכפורים] מכפר

Et parmi tout cela, je ne désire rien, si ce n'est Son essence, béni soit-Il, précisément, car Il peut tout, comme indiqué plus haut. Pourtant, malgré cela, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : «Si quelqu'un transgresse une interdiction et fait techouva, [la techouva] suspend, et Yom Kippour expie»,

כי להיות המשכה זו מבחי' קדש הקדשים זהו בחי' יוהכ"פ [יום הכפורים] שבו נכנס כה"ג [כהן גדול] בבית קדש הקדשים.

car, pour que cet influx descende du niveau du Saint des Saints, il faut le niveau de Yom Kippour, jour où le Kohen Gadol entre dans la Maison du Saint des Saints.

19 והנה סדר עבודת כה"ג [כהן גדול] הוא שלוקח דם הפר ודם השעיר ומזה נגד הארון בין הבדים שבארון מונחים הלוחות שכתוב בהן אנכי

Or, l'ordre du service du Kohen Gadol est qu'il prenne le sang du taureau et celui du bouc, puis en fasse aspersion face à l'Arche, entre ses barres. Car dans l'Arche se trouvent les Tables, sur lesquelles est écrit : « Je suis »

ולא יהיה לך אנכי כולל כל המ"ע [המצוות עשה] ולא יהי' [יהיה] כולל כל מל"ת [מצוות לא תעשה] ובהעלאת דם לשם יכופרו כל הפגמים שנעשו בקדש.

et « Tu n'auras pas [d'autres dieux] » : « Je suis » inclut tous les commandements positifs, et « Tu n'auras pas » inclut tous les commandements prohibitif. En faisant monter le sang là-bas, toutes les altérations commises dans le sanctuaire seront expiées.

כי הנפש אלקית שבאדם מצד עצמה אינה חוטאת כלל רק נפש הבהמית היא הנפש החוטאת ומתכפרים עוונותיה ע"י הקרבת דם הקרבנות

Car l'âme divine qui est en l'homme, par elle-même, ne pèche aucunement ; seule l'âme animale est l'âme qui pèche, et ses fautes sont expiées par l'offrande du sang des sacrifices,

כי הבהמות בשרשן הם למעלה מבחי האדם וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אחר וקדם צרתני אחר למע"ב [למעשה בראשית] שהרי תחלה נאמר תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש כו'.

car les animaux, dans leur racine, sont au-dessus du niveau de l'homme. Comme l'ont enseigné nos Sages, que leur mémoire soit bénie : « Tu m'as formé derrière et devant » : « derrière », [en dernier] dans l'œuvre de la Création. En effet, il est d'abord dit : « Que la terre fasse sortir des êtres vivants selon leur espèce, le bétail et les reptiles », etc.,

20 ואח"כ מאמר נעשה אדם כו' וכנודע גם ממה שאנו רואים בגשמיות שהאדם ניזון ומקבל חיות מדצ"ח

[מדומם צומח חי]

Et ensuite vient la parole « Faisons l'homme », etc. Cela est également connu de ce que nous observons dans le monde matériel : l'homme se nourrit et reçoit sa force vitale de l'inerte, du végétal et de l'animal ;

שהרי ארץ שהיא בחי' הדומם היותר אחרונה במדרגה הנה ממנה יצא לחם והיתה לראש פנה לצח"מ [לצומח חי מדבר].

car la terre, qui est le niveau de l'inerte, le plus bas de tous les rangs, c'est d'elle que sort le pain ; elle est devenue la pierre angulaire du végétal, de l'animal et de l'être parlant.

21 וכן הצומח וחי נגד המדבר שהוא מקבל חיות מהם וגם מוסיפים דעת באדם כמו שמצינו בר"נ כששאלו

ממנו בענין ה' בקר וה' חצאי בקר אמר עדיין לא אכילנא בישראל דתורא כו'

Il en va de même pour le végétal et l'animal, par rapport à l'homme parlant : celui-ci reçoit d'eux sa vitalité, et ils ajoutent aussi à son intelligence (Daat), comme nous le voyons chez Rav Na'hman. Lorsqu'on l'interrogea au sujet des « cinq bœufs » et des « cinq demi-bœufs », il répondit : « Je n'ai pas encore mangé de viande de taureau », etc.

חמרא וריחי פיקחני הרי קיבל ענין גדול שבתורה שוא אותו הדין הנ"ל מאכילת בישראל דתורא

« Le vin et les parfums me rendent perspicace. » Ainsi, en mangeant de la viande de taureau, il reçut un grand enseignement de la Torah, à savoir la loi mentionnée plus haut.

והיינו לפי ששרשן ממקום גבוה מאד נעלה רק שנפלו וירדו למטה מטה עד שהם למטה מהדעת כי הבהמה אין לה שכל

Cela tient au fait que leur racine se trouve en un lieu très élevé, sublime ; seulement, ils sont tombés et descendus toujours plus bas, jusqu'à se trouver en dessous de l'intelligence (Daat), car l'animal est dépourvu d'intellect.

אבל שרשה למעלה מהדעת וכאשר היא מתבררת מוספת כח וחיות באדם ונותנת לו דעת כו'

Mais sa racine se trouve au-dessus de l'intelligence ; et lorsqu'il est raffiné, il ajoute force et vitalité à l'homme et lui donne de l'intelligence, etc.

וכמ"כ [וכמו כן] הוא ענין ההזאה שמוציא דם הפר והשעיר שהוא עיקר פנימית החיות שלהם ומעלה אותם עד מקום הלוחות והארון ואז הוא ממשיך ממקום גבוה מאד נעלה ומכפר וממלא כל הפגמים שנעשו בקדש כו'

Il en va de même pour l'aspersion : on extrait le sang du taureau et du bouc, qui constitue l'essence de leur force vitale intérieure, et on les élève jusqu'au lieu des Tables et de l'Arche. Alors, on attire d'un lieu très élevé, sublime, et l'on expie et comble toutes les déficiences survenues dans le Sanctuaire, etc.

(וענין ההזאה זהו ענין תשובה בחילא יתיר וזהו ע"ד הנזכר לעיל בענין זרקא וכמ"ש במ"א בענין מדלג כו' ועי"ז נמשך גם כן מלמעלה בחי' זרקתי עליכם מים טהורים שהוא מלמעלה מסדר השתלשלות כנודע):

(L'aspersion correspond à la techouva « avec une force accrue » ; elle rejoint ce qui a été mentionné plus haut à propos de zarka, ainsi que ce qui est expliqué ailleurs au sujet du « bond », etc. Par ce moyen, on attire également d'En-Haut le niveau de « Je répandrai sur vous des eaux pures » (vezarakti), qui se situe au-dessus de l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), comme on le sait.)

22 ה והנה עם כל הנ"ל יובן ענין שבת שבתון. והוא כענין מ"ש עולת שבת בשבתו.

5. À présent, à la lumière de tout ce qui précède, nous comprendrons la notion de « Chabbat Chabbaton ». Elle correspond à ce qui est écrit : « L'holocauste du Chabbat, en son Chabbat. »

שכמו ששבת לגבי ששת ימי המעשה הוא עליית העולמות שמתעלים מאד נעלה. כך הוא בחי' שבת שבתון לגבי שבת שהוא בחי' שבת של השבתות של כל השנה.

De même que le Chabbat, par rapport aux six jours de l'œuvre, est l'élévation des mondes, qui s'élèvent très haut, ainsi le niveau de Chabbat Chabbaton, par rapport au Chabbat, est le Chabbat des Chabbatot de toute l'année.

ועיין בזהר ס"פ אחרי (דע"ט ע"ב) והוא בחי' קדש הקדשים שזהו בחי' יוהכ"פ [יום הכפורים] כי שבת נקרא קדש

Voyez le Zohar, à la fin de la paracha A'harei (79b). Il s'agit du niveau du Saint des saints, qui est celui de Yom Kippour ; car le Chabbat est appelé « saint » (kodesh),

אבל ביוה"כ [ביום הכפורים] נכנס הכ"ג לקדש הקדשים שהוא מקור כל בחי' הקדשים והוא שלימו דכולהו וממלא כל שמהן כנ"ל והיינו בחי' י"ג מדה"ר [מדות הרהמים] המתגלים ביוכ"פ [ביום כפור / ביום הכפורים] שהן עליונות מאד ומהם מקור הסליחה והמחילה כנודע.

mais, à Yom Kippour, le Kohen Gadol entre dans le Saint des saints, qui est la source de tous les niveaux de sainteté ; il est « leur perfection à tous » et « remplit tous les Noms », comme indiqué plus haut. Il s'agit du niveau des Treize Attributs de miséricorde, qui se révèlent à Yom Kippour, et qui sont d'une très grande élévation ; ils sont la source du pardon et de la rémission, comme on le sait.

23 והנה כאן כתיב שבת שבתון הוא לשון דכר וגם כתיב ועניתם בתשעה ובפי' אחרי כתיב היא לשון נוקבא ולא נזכר בתשעה אלא ועניתם סתם.

Or, ici, il est écrit : « Chabbat Chabbaton hou », avec un terme masculin, et il est également écrit : « Vous affligerez... le neuf » ; tandis que dans la paracha d'A'harei, il est écrit hi, avec un terme féminin, et la mention du « neuf » est absente : il est seulement dit « Vous affligerez », sans autre précision.

והענין כי הא בהא תליא כי פי' הוא לשון דכר היינו שישראל הם במדרגת דכר

L'explication est que l'un dépend de l'autre. En effet, le sens de hou, terme masculin, est qu'Israël se situe au rang du masculin,

והם המשפיעים וממשיכים גילוי הארה זו בכחם וע"ד שני [שזכר] למעלה בפ' קדש ישראל לה' ראשית תבואתה שישראל הם ראש ומקור להתורה וכמ"ש ועשיתם אתם כנ"ל

et qu'il est celui qui dispense et fait descendre la révélation de cet éclat par sa propre force. Cela rejoint ce qui a été dit plus haut à propos de «Israël est saint pour Havaya, les prémices de sa récolte»: Israël est la tête et la source de la Torah, comme il est écrit: «Vous les ferez», ainsi qu'il a été mentionné plus haut.

והיינו ע"י ועניתם את נשפתיכם בתשעה ופ"י בתשעה ולכאורה בתשיעי מבע"ל אבל הענין דקאי על כל ה"ט מדות שבנפש שכולם יהיו בבחי' אתכפיא ואתהפכא

Cela se réalise par «Vous affligerez vos âmes le neuf». Le sens de «le neuf» (be-tich'a), alors qu'apparemment il aurait fallu dire be-tichi'i, «le neuvième», est qu'il s'agit des neuf attributs de l'âme: ils doivent tous être dans l'état de soumission (itkafya) et de transformation (it'hap'ha).

ולכן מצוה להתענות בכל ה"ט ימים שהם כנגד ט' מדות כידוע והוא ענין הנסירה שבכל יום ננסר מדה א' ופ"י נסירה היינו להפריד מדות הנה"א [הנפש האלקית] מהנה"ב [מהנפש הבהמית] שלא תהיינה דבוקות ונמשכות אחר מדות הנה"ב [הנפש הבהמית]

C'est pourquoi il est une mitsva de jeûner pendant les neuf jours, qui correspondent aux neuf attributs, comme on le sait. C'est là le phénomène de la «séparation par sciage» (nessira): chaque jour, un attribut est séparé par sciage. Cette «séparation par sciage» consiste à séparer les attributs de l'âme divine de ceux de l'âme animale, afin qu'ils ne soient pas attachés aux attributs de l'âme animale et entraînés à leur suite.

וזהו ענין התענית כי המזון והשובע מחבר הנה"ב [הנפש הבהמית] עם הנה"א [הנפש האלקית] כמ"ש וישמן ישורון ויבעט. שמנת עבית כו'.

Tel est le sens du jeûne: la nourriture et la satiété unissent l'âme animale à l'âme divine, comme il est écrit: «Yechouroun s'engraissa et rua; tu t'es engraisé, tu t'es épaissi», etc.;

משא"כ התענית מחליש כח הנה"ב [הנפש הבהמית] ויבא לידי הכנעה ולהפרד ממדות נה"ב [נפש הבהמית] ועי"ז מעורר כן למעלה שינסרו הגבורות וישארו חסדים טובים כו' ואח"כ עי"ז יומקתו גם הגבורות.

tandis que le jeûne affaiblit la force de l'âme animale, qui parvient alors à la soumission et se sépare des attributs de l'âme animale. Par cela, il suscite la même chose en haut: que les Guevourrott soient séparées par sciage et que demeurent de bonnes 'Hassadim, etc.; puis, par cela, les Guevourrott elles-mêmes seront adoucies.

24 ועמ"ש ע"פ כי אברהם לא ידענו קצתו מענין זה ובביאור ע"פ אני ישנה גבי אחותי.

Voyez également ce qui est écrit, au sujet du verset «Car Avraham ne nous connaît pas», sur une partie de cette question, ainsi que l'explication du verset «Je dors», à propos de «ma sœur».

ועוד זאת ענין התענית שהוא מרצה ונקי יום רצון כידוע היינו לפי שע"י התענית דוקא נמשך הארה מלמעלה למטה

En outre, le jeûne procure la faveur et est appelé «un jour de faveur» (yom ratzon), comme on le sait. C'est parce que c'est précisément par le jeûne qu'une illumination est attirée d'en haut vers le bas ;

כי ענין האכילה הוא העלאת החיות ממטה למעלה שהמאכל נכנס לאצטומכא ומתברר ונעשה דם כו' car l'acte de manger consiste en une élévation de la force vitale du bas vers le haut : l'aliment entre dans l'estomac, y est raffiné et devient du sang, etc.,

עד שנעשה חיות למוח והכל העלאה ממטה למעלה ולמעלה ג"כ הוא בחינת בירורים והעלאת הניצוצות ממטה למעלה כידוע.

jusqu'à ce qu'il devienne une force vitale pour le cerveau ; tout cela constitue une élévation du bas vers le haut. En haut également, il s'agit du niveau des raffinements (birourim) et de l'élévation des étincelles du bas vers le haut, comme on le sait.

אבל התענית שאינו אוכל כלום ואזי התפשטות חיותו הוא בהיפוך ממעלה למטה שהמוח בעצמו משפיע חיות לכל האברים ממעלה למטה

Mais, lors d'un jeûne, lorsqu'il ne mange absolument rien, la propagation de sa force vitale s'effectue à l'inverse, du haut vers le bas : le cerveau lui-même dispense la force vitale à tous les membres, du haut vers le bas.

וגם למעלה מתעורר ע"י גילוי אור וחיות ממעלה למטה והיינו מבחי"י י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] שהם מקור החיים שלימו דכולהן וממלא כל שמהן כנ"ל. וביוהכ"פ [וביום הכפורים] הוא התגלות רעוא דכל רעוין.

En haut également, cela suscite une révélation de lumière et de force vitale du haut vers le bas, à savoir du niveau des Treize Attributs de Miséricorde, qui sont la source de la vie, «leur perfection à tous», et «remplissent tous les Noms», comme indiqué plus haut. Et, à Yom Kippour, se révèle le «Désir de tous les désirs» (ra'ava d'chol ra'avin).

25 והנה כשישראל הם במעלה עליונה להיות ועניתם בתשעה בחינות הנ"ל שבנפש שכולם יפרדו ממדות

הגשמיים דנה"ב [דנפש הבהמית]

Or, lorsque le peuple d'Israël atteint un degré élevé, de sorte qu'il y a «vous affligerez... au neuvième» à neuf niveaux de l'âme mentionnés plus haut, tous se détachant des attributs physiques de l'âme animale,

אזי בחי' שבת שבתון המתגלה ביוהכ"פ [ביום הכפורים] נקרא שבת שבתון הוא לשון דכר משא"כ כשאננם עושים תשובה מעומקא דליבא כ"כ [כל כך] להיות בבחי' ועניתם בתשעה כו'

alors le niveau de Chabbat Chabbaton qui se révèle à Yom Kippour est appelé «Chabbat Chabbaton hou», au masculin. En revanche, lorsqu'ils ne font pas techouva du plus profond de leur cœur au point d'atteindre le niveau de «vous affligerez... au neuvième», etc.,

רק עכ"ז [עם כל זה] נמשך בחי' שבת שבתון באתעדל"ע [באתערותא דלעילא] נאמר שבת שבתון היא לשון נקבה ע"ד איש מזריע תהחלה יולדת נקבה.

mais malgré cela, le niveau de Chabbat Chabbaton se déploie par un éveil d'en haut; il est alors dit: «Chabbat Chabbaton hi», au féminin, à l'image de «lorsque l'homme émet sa semence en premier, elle donne naissance à une fille».

26 ועמ"ש מזה סד"ה והיה מספר בני"י [בני ישראל] ולכן בפ' אחרי שלא נאמר ועניתם בתשעה נאמר שבת שבתון היא וע"כ נאמר שם חקת עולם כי בחינה זו היא ודאי חקת עולם.

(Voir ce qui est écrit à ce sujet à la fin du discours commençant par «Et le nombre des enfants d'Israël sera...») C'est pourquoi, dans la paracha A'hareï, où il n'est pas dit «et vous vous affligerez... le neuvième jour», il est dit: «C'est un Chabbat Chabbaton» (hi); et c'est pourquoi il y est dit «un décret éternel», car ce niveau est certainement un décret éternel.

אלא שכשישראל הם במעלה עליונה להיות ועניתם בתשעה נמשך שבת שבתון הוא ע"ד אשה מזרעת תחלה יולדת זכר והיינו שאז נמשך הגילוי ממדרגה עליונה יותר וזהו דכתבי וכפר על הקדש.

Mais lorsque le peuple d'Israël se trouve à un niveau élevé, de sorte qu'il est dit «et vous vous affligerez... le neuvième jour», «Chabbat Chabbaton» (hou) est attiré, à la manière de «lorsque la femme émet sa semence la première, elle enfante un mâle»; autrement dit, la révélation est alors attirée depuis un niveau encore plus élevé. C'est ce qui est écrit: «Et il expiera pour le lieu saint.»

27 ובסוף הפרשה כתיב וכפר את מקדש הקדש. וזהו כנגד ב' המדרגות דשבת שבתון הוא ושבת שבתון היא.

Et à la fin du passage, il est écrit : « Il expiera pour le sanctuaire du Saint. » Cela correspond aux deux niveaux de « Chabbat Chabbaton hou » et « Chabbat Chabbaton hi ».

דהיינו שכשהמשכה בחי' הוא לשון דכר אזי כח המשכה זו יפה לכפר גם על הפגמים שבקדש עצמו שהוא חכמה עילאה ממש.

C'est-à-dire que, lorsque la descente de la révélation est au niveau de hou, terme masculin, la puissance de cette descente permet d'expier même les défauts qui affectent le Saint lui-même, c'est-à-dire la 'Hokhma suprême proprement dite.

אבל כשהמשכה בבחי' היא אינה מכפרת על הפגם שנוגע כביכול בבחי' קדש עצמו שהיא חכמה עילאה כ"א על מקדש הקדש שהוא בחי' בינה המקבלת מחכמה:

Mais lorsque la descente de la révélation est au niveau de hi, elle n'expie pas le défaut qui touche, pour ainsi dire, le niveau du Saint lui-même, qui est la 'Hokhma suprême ; elle expie seulement pour le « sanctuaire du Saint », qui est le niveau de Bina, recevant de la 'Hokhma.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/yom-kippur/2/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak